

Ziekenhuishygiëne

Vacuümtherapie

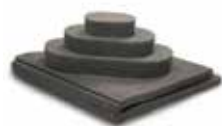
Beste patiënt,

Jouw behandelend arts heeft **vacuümtherapie (VAC-therapie)** voorgeschreven om de genezing van een wonde te bevorderen. In deze brochure vind je alle nuttige informatie over deze therapie.

Hoe werkt vacuümtherapie?

Vacuümtherapie, ook wel negatieve druktherapie genoemd, is een behandeling waarbij we gebruik maken van een vacuüm of gecontroleerde onderdruk om de genezing van een wonde te bevorderen. Het vacuümtherapiesysteem bestaat uit 4 onderdelen:

1. **een computergestuurde behandelunit:**
deze meet en registreert de negatieve druk.
2. **een Sensa T.R.A.C.™-pad met een steriele plastic slang:**
langs deze weg wordt overtollig vocht en mogelijk infectueus materiaal uit het wondgebied verwijderd en naar de opvangbeker gebracht.
3. **VAC®-foamverbanden (zwart sponsje):**
deze vormen een essentieel onderdeel van het behandelstelsel. In combinatie met de negatieve druk hebben de verbanden zowel een fysieke als biologische werking om wondgenezing te bevorderen.
4. **doorzichtige VAC®-afdekfolie:**
deze kleeflaag wordt over het foamverband aangebracht om zo een afgesloten, vochtige omgeving te creëren.

We brengen het foamverband op of in de wonde aan en sluiten de wonde en verband af met een doorzichtige afdekfolie. De steriele slang wordt in verbinding gebracht met de spons en zuigt via het vacuümsysteem het wondvocht en de eventuele bacteriën in de wonde op. Het vocht uit de wonde wordt opgevangen in de opvangbeker. Het vacuümsysteem bevordert bovendien de bloedcirculatie en kan zo de zwelling verminderen, waardoor de wonde sneller geneest.

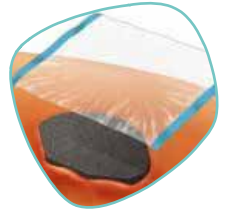
Hoe wordt een vacuümverband aangelegd?

De volgende afbeeldingen laten stap voor stap zien hoe de plaatsing van het verband gebeurt.

1. Na de reiniging van de wonde wordt het foamverband op maat geknipt en in de wonde aangebracht.

2. Het foamverband en de omgeving rond de wonde worden afgesloten met een doorzichtig folieverband. Op deze manier wordt de wonde luchtdicht afgesloten.

3. In de folie wordt een kleine opening gemaakt (grootte van 1 euro) om een verbinding van het foamverband met de aanzuigpoort mogelijk te maken.

4. De vacuümunit wordt ingesteld en aangezet. Het verband zal zich geleidelijk luchtledig zuigen. Je merkt dit doordat het verband hard gaat aanvoelen.

Wanneer het vacuümsysteem wordt aangezet, kan je een licht trekkend gevoel ervaren. Dit gevoel verdwijnt meestal na 10 tot 15 minuten. Heel soms kan dit gepaard gaan met lichte pijn. Indien dit het geval is, kan je aan jouw behandelend arts vragen om pijnmedicatie voor te schrijven.

Wanneer wordt een vacuümverband aangelegd?

VAC-therapie kan worden toegepast bij verschillende soorten wonden:

- acute wonden (traumatische of chirurgische wonden)
- chronische wonden (decubitus, diabetische voet, ulcera)
- andere wonden zoals brandwonden, amputaties, abcessen en huidtransplantaties

Hoe lang duurt een VAC-therapie?

De duur van de VAC®-Therapie is niet te voorspellen. Dit hangt af van de wonde, van het genezingsvermogen van jouw lichaam en van het gewenste resultaat. De arts en de wondzorgverpleegkundige zullen regelmatig de wonde beoordelen.

Hoeveel uren per dag moet het VAC-therapiesysteem worden ingeschakeld?

Je verkrijgt het beste resultaat door 24 uur per dag de therapie ingeschakeld te houden. Een tijdelijke uitschakeling van de zuigkracht is mogelijk voor maximum 1 uur (bv. voor een onderzoek). Bij langer dan 2 uur uitschakelen bestaat er een groter risico op nevenwerkingen zoals pijn, infectiekans of achteruitgang.

Hoe vaak wordt het verband vervangen?

Het verband wordt meestal twee keer per week vervangen, dit is echter afhankelijk van vele factoren (de grootte van de wonde, de hoeveelheid wondvocht,...). Indien een verband loskomt, kan het nodig zijn een nieuw verband aan te leggen of wat folie bij te kleven.

Kan ik rondlopen tijdens de therapie?

Dit hangt af van de plaats van de wonde en de behandeling. Meestal blijf je wel mobiel: het toestel kan aan het bed of op een rijdende staander worden geplaatst. Indien bij jou een verband wordt gebruikt met spoeling, zal het toestel op vooraf ingestelde tijdstippen een spoelvloeistof op het verband aanbrengen. Deze vloeistof werkt gedurende een 15-tal minuten in, waarna het toestel de spoelvloeistof opnieuw wegzuigt. Tijdens deze spoelingen kan je best in bed blijven omdat er anders kans is op lekkage van het verband. Is de wonde op achterlichaam, dan kan je best op jouw zij gaan liggen. Informeer bij de verpleging wanneer de spoelingen starten.

Is de therapie veilig?

Deze therapie is een uitstekende methode om wondgenezing te bevorderen. Het is een veilige therapie waarbij gebruik wordt gemaakt van een gecontroleerde druk. Het vacuümtoestel geeft al de gecontroleerde gegevens weer op het scherm: indien er een lek is of de druk is niet correct, dan geeft het toestel automatisch een alarmsignaal. Stel zelf geen waarden in, maar verwittig de verpleegkundige bij alarm.

Wie betaalt deze therapie?

Vóór de start van de therapie dien je een informed consent (toestemmingsformulier) te lezen en ondertekenen. Hierin staan de exacte bedragen. De therapie wordt niet opgestart als dit formulier niet is ondertekend. Je vindt dit document aan het einde van deze brochure.

Kan ik naar huis met vacuümtherapie?

De arts beslist of je in aanmerking komt om de behandeling met vacuümtherapie thuis verder te zetten. Een aantal voorwaarden moeten zijn voldaan:

- wordt de vacuümtherapie momenteel met succes in het ziekenhuis toegepast?
- dien je enkel en alleen voor de vacuümtherapie in het ziekenhuis te blijven?
- is de wonde niet te groot of complex om met vacuümtherapie in de thuiszorg te behandelen?
- ben je zelf bereid om met deze vacuümtherapie naar huis te gaan?
- kan jij zelf of iemand in jouw omgeving de therapie goed opvolgen en ingrijpen bij eventuele alarmsignalen?
- ben je in staat om op een verantwoordelijke en zorgvuldige manier om te gaan met het gebruik van de vacuümpomp?
- beschik je over voldoende mantelzorg voor ondersteuning en transport bij de verbandwissels die in het ziekenhuis zullen plaatsvinden?

Indien je in aanmerking komt voor vacuümtherapie in de thuiszorg, bespreek dit dan met de wondzorgverpleegkundige. Zij doet hiervoor het nodige. De vacuümunit dient immers met de juiste zorg en voorzichtigheid gebruikt te worden, zodat deze niet beschadigd wordt. Indien er beschadigingen van het toestel worden vastgesteld die te wijten zijn aan onzorgvuldig gedrag, worden deze kosten aan de patiënt verhaald.

De verbandwissel kan in het ziekenhuis of thuis uitgevoerd worden, dit is uiteraard te bespreken met de behandelend arts.

Om de vacuümtherapie bij jou thuis vlot te laten verlopen, kan de thuisverpleegkundige volgende punten dagelijks mee opvolgen:

- controle van het verband op lucht- en vochtlekken, of overmatige bloeding onder de folie
- controle van het vocht in de opvangbeker: is er verandering van kleur en samenstelling van de vloeistof?
- controle of alle klemmen van de leidingen open staan
- controle of het wieltje steeds blijft draaien
- controle van de batterij: deze dient zoveel mogelijk groen gekleurd te zijn. Zo niet, dan dien je het toestel opnieuw in het stopcontact te steken
- controle dat de druk op de ingestelde waarde staat (125 mm Hg of continue druk)
- controle of het toestel vergrendeld staat, zodat het toestel niet accideenteel kan uitschakelen. Dit kan je zien door 'schermbeveiliging met cijfer 1 en 2'. Indien het toestel niet geblokkeerd staat, moet je op het slotje rechts onderaan klikken om het toestel opnieuw te vergrendelen.

Alarmsignalen van het vacuümsysteem

Het vacuümsysteem heeft hoorbare en zichtbare alarmsignalen die de aard van het probleem beschrijven. De meeste problemen kunnen gemakkelijk worden opgelost. Indien je in het ziekenhuis verblijft, contacteer je best zo spoedig mogelijk de zorgverlener. Indien deze problemen zich voordoen thuis, kan je aan de hand van de volgende richtlijnen eerst proberen het aangeduide probleem zelf op te lossen.

OPVANGBEKER IS VOL

Dit hoorbare alarm wordt gegeven zodra de opvangbeker vol is of de slang geknikt of verstopt is. Vervang de opvangbeker.

LEKKAGE

Je hoort een fluitend geluid wanneer er lucht onder de folie komt. De lekkage treedt vaak rond de slang op. Repareer het lek in de folie met een nieuw stuk folie.

BATTERIJ IS BIJNA LEEG

Laad de lege batterij op door de stekker in het stopcontact te steken.

DE THERAPIE IS NIET GEACTIVEERD. DE STROOM STAAT AAN, MAAR DE THERAPIE NIET.

Druk op de aan-/uitknop van de therapie.

Indien dit niet lukt, neem dan contact op met de servicecentrale van Hospithera. Zij staan 24 uur per dag en 7 dagen per week klaar met telefonische ondersteuning.

Hospithera: 02 535 03 85

Indien het probleem dan nog niet opgelost raakt, neem dan contact op met de behandelend arts of wondzorgverpleegkundige van ons ziekenhuis.

AZ Rivierenland is als dynamisch ziekenhuis jouw partner in de zorg

Samen met ons netwerk van zorgverleners garanderen onze medewerkers kwaliteitsvolle en veilige zorg voor elke patiënt dicht bij huis.

Informed consent

Ondergetekende verklaart hierbij:

- toelating te geven om VAC-therapie op te starten
- akkoord te gaan om de kosten* te betalen en te weten dat deze niet kunnen worden terugbetaald door de mutualiteiten
- de kans te hebben gehad alle mogelijke vragen daaromtrent te stellen.

De kosten voor VAC-therapie variëren tussen 104 euro en 131,50 euro per verbandwissel (gemiddeld zijn er 2 verbandwissels per week).

De kosten voor V.A.C. ulta (in uitzonderlijke gevallen) variëren tussen 192 euro en 206 euro per verbandwissel (gemiddeld zijn er 2 verbandwissels per week).

Exacte prijzen per verband zijn te verkrijgen op aanvraag in de apotheek.

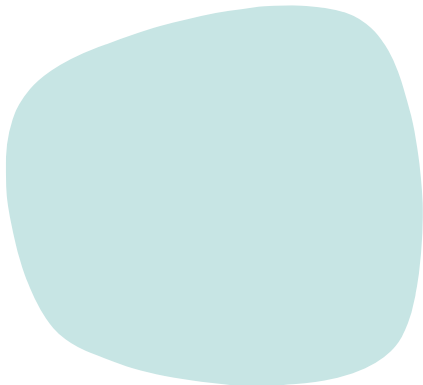
Voor akkoord,

Naam patiënt: .....

Datum ..... / ..... / .....

Handtekening patiënt:

Informed consent

Ondergetekende verklaart hierbij:

- toelating te geven om VAC-therapie op te starten
- akkoord te gaan om de kosten* te betalen en te weten dat deze niet kunnen worden terugbetaald door de mutualiteiten
- de kans te hebben gehad alle mogelijke vragen daaromtrent te stellen.

De kosten voor VAC-therapie variëren tussen 104 euro en 131,50 euro per verbandwissel (gemiddeld zijn er 2 verbandwissels per week).

De kosten voor V.A.C ultra (in uitzonderlijke gevallen) variëren tussen 192 euro en 206 euro per verbandwissel (gemiddeld zijn er 2 verbandwissels per week).

Exacte prijzen per verband zijn te verkrijgen op aanvraag in de apotheek.

Voor akkoord,

Naam patiënt: .....

Datum ..... / ..... / .....

Handtekening patiënt:

Wij wensen jou een aangenaam verblijf en een spoedig herstel toe!

CAMPUS RUMST

's Herenbaan 172 | 2840 Rumst
03 880 90 11 (algemeen)
03 880 91 90 (afspraken)

CAMPUS BORNEM

Kasteelstraat 23 | 2880 Bornem
03 890 16 11

CAMPUS WILLEBROEK

Tisseltsesteenweg 27 | 2830 Willebroek
03 890 16 11

ref.: 50120996

versie: 08/10/2019

foto's & illustraties: adobe stock

eigenaar: Kay Versonnen, ziekenhuishygiëniste

v.u.: Sofie Vermeulen, communicatie

